

SUMARI

1. EDITORIAL
2. NOTÍCIES
3. PROPERES CITES
4. MATERIALS

EDITORIAL

El Fòrum Interxarxes, realitzat el passat 30 d'abril, ens va permetre constatar com després de tres anys de funcionament, i d'una primera etapa de posada en marxa, estàvem ja en una fase de consolidació del projecte. Aquesta trajectòria, malgrat ser encara curta, ja ens ha permès avaluar les nostres previsions inicials tant pel que fa a la dimensió del projecte (objectius, finalitats, suport institucional) com als seus procediments (metodologia, protocols, circuits).

Hem anant renovant, any rere any, la nostra definició del projecte incloent aquells aspectes que han esdevinguts necessaris (Seminaris de Serveis, d'Anàlisi de Casos) i augmentant, alhora, les complicitats de nous serveis i nous professionals.

Ara ens toca donar un pas més i qüestionar aspectes bàsics de la metodologia inicial referida al treball de casos dins de la modalitat de treball en xarxa. I ho volem fer perquè som conscients que malgrat la valoració general molt positiva, hi ha també punts febles, procediments que cal millorar per evitar que allò instituït ofegui la nostra capacitat d'innovació permanent, allò instituent.

És a partir d'aquesta voluntat que hem dissenyat el projecte Interxarxes per a l'any 2004 i l'estem duent a terme. La posada en marxa, amb èxit, del Seminari d'Actualització de Tècniques Grupals es ja una mostra d'aquesta voluntat de renovació i millora.

Comitè Tècnic

NOTÍCIES

Seminari d'Anàlisi de Casos: *cronicitat(s), demanda(s) i tutela*

El passat mes de març vam tenir l'ocasió, a la sessió del Seminari i amb la participació com a convidat del Dr. Josep Moia, metge Psiquiatra i director del Centre de Salut Mental de la Corpo-

ració Sanitària del Parc Taulí, de debat entorn d'un cas que mostrava les possibilitats àmplies d'aquesta metodologia.

Un cas que ens va ensenyar és com podem –i ens cal- distingir entre la cronicitat com a fixació patològica, i per tant com a dependència invalidant de la família, i aquells casos –que com el presentat- requereixen d'una intervenció professional de llarga durada que no ha d'impedir, ans al contrari, l'*empowerment* (capacitació, apoderament) de les mateixes persones ateses. També reflexionar sobre els criteris de tutela i com aquests criteris s'han d'avaluar en una perspectiva diacrònica, tenint present l'evolució del cas i el seu pronòstic, sense oblidar la necessitat de dimensionar els indicadors de risc des d'una perspectiva global de tots els serveis implicats i no solament /únicament del que detecta signes més greus.

Finalment el cas ens va permetre reflexionar i fer operatiu aquest debat amb relació a com abordar l'absència de demanda explícita a alguns serveis, fent èmfasi en la necessitat que siguin tots el serveis que s'impliquin en la resolució. El tractament de la informació també va ser un dels punts vius del debat. La metàfora del nostre convidat: el treball en xarxa com l'harmonització d'una gran orquestra que cal que tingui una partitura comuna, que toqui amb una direcció, però que cadascú ha de conèixer l'especifica't del seu instrument, va posar un bon colofó a la sessió.

Seminari d'Actualització de Serveis: *Escola d'Aprenents Sant Genís dels Agudells*

A la sessió de març es va presentar l'Escola d'Aprenents, entitat que col·labora en el projecte des d'aquest curs. Els seus actuals responsables ens van fer una curiosa presentació del funcionament de l'escola, acompanyant la presentació d'un document escrit amb el guió del SAS.

En el debat vam tenir l'oportunitat de conèixer amb més detall els aspectes educatius i formatius del projecte, destacant la bona acollida que té per part dels joves i de la mateixa comunitat professional (moltes derivacions) i veïnal (pràcticament no hi ha queixes, malgrat les dificultats que alguns alumnes presenten). També cal ressenyar la bona vinculació de l'escola al món laboral ja que una bona part dels nois que acaben la seva escolarització tenen, posteriorment, continuïtat a l'àmbit laboral, sigui via les pràctiques o en empreses conegudes per la família o per ells mateixos.

Aquí de nou, tal com ja vam veure a les presentacions d'altres recursos per adolescents i joves (ADSIS, Martí-Codolar) manca encara molta conscienciació i sobretot suport suficient de l'administració, sobre la utilitat social d'aquestes iniciatives que no són un pegat al sistema reglat sinó més aviat *un altre recurs*, dins de la diversitat necessària i congruent amb les necessitats educatives de la població actual d'adolescents i joves.

Taller de Pares: *final d'etapa*

El taller es va realitzar, al Centre Cívic Carmel, durant els mesos d'octubre i novembre de 2003 al llarg de 6 sessions. Va ser dirigit per Lúcia Ramírez amb la participació de Pilar Causapie (Coordinadora EAIA) i Montse Martín (Dra. Pretaller Carmel).

Va comptar amb l'assistència de 10 famílies d'un total de 12 derivacions inicials procedents dels SSAP (Carmel, Vall Hebron), de l' EAIA i del Pretaller Carmel. La mitjana d'assistència ha estat de 10 pares per sessió. A destacar la important participació dels pares (homes) i el compromís d'assistència (gairebé tots justificaven prèviament la seva absència a alguna de les sessions).

Aquesta participació la valorem com a molt positiva i "intensa", tant pel fet que van contribuir activament, amb les seves experiències i opinions al treball del taller, com perquè va haver hi

un veritable compromís plantejant-se, com a tema de debat, qüestions pròpies molt significatives per a ells

Seminari d'Actualització de Tècniques Grupals: (auto) formació dels professionals

Durant quatre divendres consecutius (maig - juny) s'ha realitzat la primera part d'aquesta experiència d'autoformació dels professionals del projecte. Aquest Seminari suposa una continuïtat de l'experiència del Taller de pares per tal que aquesta, o altres similars, puguin ser implementades als diferents serveis pels mateixos professionals que hi intervenen.

L' objectiu d'aquest espai és donar eines metodològiques i afavorir la conceptualització de la pràctica de treball amb grups (més específicament en aquesta edició, grups de pares) per tal que posteriorment puguin aplicar-se a projectes ja en marxa i/o en preparació

La seva metodologia ha inclòs la presentació de tècniques i materials a partir de les experiències dutes a terme (especialment el Taller de Pares 2003) combinades amb discussió de grup amb aportacions conceptuals. Es va demanar –i així ha estat- a tots els participants implicació i compromís a partir de la seva experiència i/o coneixements en el tema

Coordinat per Lúdia Ramirez ha comptat amb la participació d'un total de 16 professionals dels diferents serveis inclosos al Projecte que estan realitzant un projecte d'actuació grupal i/o tenen previst iniciar-lo durant l'any 2004

Al proper mes d'octubre esta prevista fer la darrera sessió del seminari i esperem també continuar amb altres activitats de formació i difusió d'aquestes tècniques grupals, partint de les moltes iniciatives dutes a terme al nostre districte per molts professionals i en diferents àmbits (atenció a la dona, cuidadors, mares joves, adolescents,..). Està prevista també l'edició d'un dossier del seminari que reculli materials diferents (tècniques, activitats, articles, projectes) aportats pels mateixos professionals i/o de llibres especialitzats.

Consell Assessor: segona etapa

Un cop finalitzat el procés de canvi polític, tant local com autonòmic, vam convocar una reunió del Consell Assessor, presidida per la regidora del Districte, Sra. Elsa Blasco, i amb la participació dels representants del diferents departaments presents al projecte. Per part del Districte van ser presents el cap de la Divisió de Serveis Personals, Jordi Sánchez i Ma Àngels Albertos i José Ramon Ubieta com a membres del comitè tècnic

Com es tractava de una renovació, en alguns casos, vam fer una breu presentació del projecte i de la Memòria del 2003, passant a continuació a la seva aprovació i a la discussió sobre les modalitats de participació institucional. Hi havia coincidència que la signatura d'un conveni interdepartamental oferiria molts avantatges, un cop consolidat el projecte, per garantir aquesta coresponsabilitat institucional. Es va acordar, abans d'estiu, fer les gestions a cada departament i alhora proposar una entrevista amb la Secretaria de la Família, Sra. Montserrat Tur, per tal que conegui el projecte.

FORUM INTERXARXES: una oportunitat de renovació del projecte

El passat 30 d'abril vam realitzar aquest primer Fòrum amb la participació de gairebé 65 professionals dels diferents serveis participants. L'objectiu bàsic era tenir l'oportunitat de fer una revisió conjunta del projecte i especialment d'aquells aspectes que considerem s'han de reno-

var i modificar. Qüestions relatives a la implicació d'alguns serveis i/o zones, als processos de derivació, a la funció del referent i a la documentació utilitzada.

Al llarg de la sessió, molt participativa, vam tenir ocasió de comentar diferents perspectives i experiències del mateix projecte, dificultats i avenços en què ens hem anat trobant. Va quedar palès que cal un doble compromís: del projecte per tal que mantingui un esperit de renovació i autocrítica i de cadascú dels professionals per tal de renovar el seu vincle al projecte i que aquest lligam impliqui també la crítica oberta i els suggeriments de canvi.

El primer efecte d'aquest Fòrum ja el tenim a la redacció del projecte 2004 que inclou molts del canvis proposats i que anirà modificant aquells aspectes que siguin necessaris. En aquest sentit es fa ver evident la necessitat d'una més gran participació, a tots els nivells (executius i decisoris) dels responsables del SSAP ja que aquests serveis són una peça clau del projecte pel seu nombre de professionals i perquè hi són presents a tots els casos inclosos.

A la segona part del Fòrum vam comptar amb la participació de Joana Alegret, Elisenda Castanyans i Susanna Ochoa que ens van fer un "preview" d'una interessant recerca que estan duent a terme als seus territoris de referència (Garraf i Girona Nord) sobre els processos de treball en xarxa professional. esperem comptar, més endavant, amb l'informe final però ja vam veure com aquestes iniciatives ens permeten avançar en la reflexió i formalització de la nostra pràctica.

Difusió: *III Congreso estatal sobre Infancia, V Jornades SSAP*

Durant aquest primer semestre de l'any hem continuat participants en activitats de difusió del projecte, tant públiques com en reunions amb altres serveis. Els dies 31 de març i 1,2 i 3 d'abril es va celebrar el *III Congreso Estatal de Intervención Social y Educativa con Familia e Infancia*, organitzat per la Mancomunidad del Valle de Ricote, a la ciutat d'Archena (Murcia). En aquesta ocasió el coordinador del projecte, José R.Ubieto va presentar una ponència sobre "Nuevas familias, nuevas maneras de intervenir" on feia una reflexió sobre el projecte i les perspectives que obre en el treball amb famílies. La valoració dels participants i ponents (nacionals i estrangers) va ser d'un gran interès i la posterior demanda d'informació que hem rebut constata la bona acollida que va tenir el projecte.

Al mes d'abril, el coordinador va tenir una entrevista amb el responsable de l'EAP i la directora del SSAP del districte de Les Corts, interessats a conèixer el nostre projecte del qual ja tenien referències per altres presentacions (reunions coordinadors de les EAP). El motiu era la seva idea d'implementar una experiència similar al seu territori, en la qual ja han començat a treballar.

Els dies 13 i 14 de maig de 2004, a les *V Jornades dels Serveis Socials d'Atenció Primària sobre "La posició dels professionals"* organitzades pels col·legis professionals de Psicòlegs, Treballadors socials i Educadores i Educadors socials, els col·legues de l'EAIA, Pilar Causapié i Josep Ma Elías van fer una presentació del projecte que va tenir també, malgrat les limitacions de temps en el debat posterior, una bona acollida.

Informe sobre "Infància i família al districte ": col·laboració amb el CIIMU

A l'abril vam tenir una reunió amb Carme Gómez-Granell, directora de l'observatori de la Infància (CIIMU) per tal de posar en marxa el projecte de col·laboració. Per part del Districte van ser presents el cap de la Divisió de Serveis Personals, Jordi Sánchez i Ma Àngels Albertos i José Ramon Ubieto com a membres del comitè tècnic.

Vam acordar les dates d'inici i previsible finalització (finals d'any) així com les primeres accions a realitzar (lliurament de memòries i material disponible, llistat d'escoles i professionals col·laboradors). És molt important, per tal que aquesta informació en sigui útil, la col·laboració de tots els professionals que siguin sol·licitats com a informants claus (responsables de serveis,

experts en temes d'immigració,). Com sabeu un apartat que ens interessa especialment és tota la informació que puguem treure sobre la situació dels menors estrangers nous (lleure, educació, salut, família) per tal que puguem fer propostes adients.

Es va posar èmfasi en la importància d'aquest projecte com a eina de dinamització comunitària al voltant de les problemàtiques d'infància. En aquest sentit està previst que hi hagi una presentació, oberta a tots els veïns i veïnes del districte, i una col·laboració estreta amb les entitats del territori per engegar/ iniciar propostes i activitats vinculades a les recomanacions de l'Informe.

PROPERES CITES

Comitè Tècnic: es reunirà al Centre Cívic de Taxonera el dia 10 de juny de 2004 per tal d'aprovar la redacció definitiva del projecte 2004 i dissenyar el calendari d'activitats previstes pel segon semestre.

Comissió Plenària: es reunirà al Centre Cívic Taxonera el 22 d'octubre (9:15-12:30) per dur a terme el Seminari d'Anàlisi de Casos que inclourà la presentació i discussió sobre un cas així com la presentació d'un servei. En aquest cas es tractarà del Centre de Dia Carrilet, col·laborador del projecte des de l'inici. La següent reunió de la Comissió Plenària està prevista pel 26 de novembre.

Consell Assessor: està previst que pugui reunir-se per la tardor per concretar la signatura del conveni interdepartamental

MATERIALS

COMUNICACIÓ LLIURE V JORNADES SSAP PROJECTE INTERXARXES DEL DISTRICTE D'HORTA-GUINARDÓ

Ahir els nostres representants polítics van utilitzar paraules com "Xarxa" per referir-se a l'estrategia de treball necessària i els companys tècnics la van esmentar com a eina per combatre i protegir-nos de la vulnerabilitat.

Creiem doncs que anem pel bon camí, avui podrem parlar de com això ho portem a la nostra pràctica quotidiana.

Si bé el projecte interxarxes ja fou presentat les darreres IV Jornades SSAP per part dels nostres col·legues dels SSAP de Carmel i Taxonera hem cregut convenient fer aquesta nova presentació -la meua companya d'equip Pilar i jo mateix- com a representants del Comitè Tècnic per dos motius nous :

- a) Per la consolidació del projecte en el seu 4t. any de funcionament amb una revisió profunda pel que fa el treball de casos.
- b) Posar l'èmfasi en aquells aspectes del projecte que suposen innovacions metodològiques d'ençà els dos primers anys –Seminari d'Actualització de Serveis, Seminari d'Anàlisi de casos, Grup de pares d'adolescents, Seminari d' Actualització en Tècniques Grupals, Revisió de documentació...

DEFINICIÓ DEL PROJECTE :

Implementació d'una xarxa de coordinació estable entre els serveis de Salut, Ensenyament i Serveis Socials d'atenció als infants i adolescents del districte.

FUNCIONS PRINCIPALS:

La programació d'accions conjuntes que afavoreixin l'intercanvi d'informació i coneixements a partir de revisió periòdica de l'assistència oferta a l'usuari.

OBJECTIUS GENERALS:

- ◆ Assoliment d'una millora de la qualitat assistencial.
- ◆ Augment del coneixement de la realitat de la infància i la família al territori.
- ◆ Aprenentatge dels professionals sobre el treball en xarxa.
- ◆ Formulació de propostes relatives a la creació i/o millora de recursos existents.

ANTECEDENTS:

Interxarxes apareix l'octubre de 2000 com un projecte pilot arran de la necessitat que es detecta en les coordinacions entre serveis d'establir criteris d'actuació encaminats a evitar moltes de les disfuncions en l'assistència –per duplicació i / o absència d'intervenció– la coordinació –manca de treball conjunt– i en el coneixement dels Serveis i de les necessitats de la població d'un mateix territori.

Aquest projecte recull l'experiència del mateix Districte i també de la Coordinadora Tècnica Interdepartamental de Coordinació –CTIC– de la Generalitat i del treball fet a Nou Barris.

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA:

Comitè Assessor:	Aprova la memòria anual i vetlla per les aportacions dels diferents departaments tot estudiant les propostes realitzades al projecte.
Comissió Plenària :	Els equips i professionals interventors, trobada bimensual.
Comitè tècnic:	Dinamitzador del projecte reforçant la funció del Coordinador. Trobada mensual.
Equip del Cas:	Professionals que intervenen directament amb les famílies. Trobada segons necessitats del cas i a criteri de l'equip.

SERVEIS IMPLICATS EN EL PROJECTE:

SSAP ; Serveis Socials d'Atenció Primària.
EAP ; Equip d'Assessorament Psicopedagògic.
EAIA ; Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència en alt risc.
CSMIJ ; Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil.
CDIAP ; Centre de Desenvolupament Infantil d'Atenció Primària.
ABS ; Àrees Bàsiques de Salut.
CARITAS.
FUNDACIÓ ADSIS ; Associació de Serveis d'Iniciativa Social.
CENTRE JUVENIL MARTI-CODOLAR.
CENTRE D'EDUCACIÓ ESPECIAL – Carrilet.
ADSI ; Associació de Serveis d'Iniciativa Social.
ESCOLA D'APRENENTS.

Volem en aquest sentit demanar també la incorporació al Projecte de l'Escola Especial "REL".

OBJECTIUS ESPECÍFICS DEL PROJECTE

I. INTERVENCIÓ EN SITUACIONS FAMILIARS AMB ESPECIALS DIFICULTATS

II. AUGMENT DEL CONEIXEMENT DE LA REALITAT DE LA INFÀNCIA I FAMÍLIA AL DISTRICTE

a.) Seminari d'actualització de serveis (SAS)

Seminari realitzat per tal d'incrementar el coneixement mutu i ajustar les expectatives dels professionals sobre els serveis existents (límits i possibilitats) que ha inclòs la presentació dels serveis públics i privats participants al projecte

- b.) Elaboració d'un informe sobre "Infància i família al districte".
Per aquest tema hem establert contacte amb l'observatori de la Infància

III. APRENTATGE METODOLOGIA TREBALL EN XARXA

- a.) Seminari d'anàlisi i discussió de casos (SAC).
Espai d'anàlisi de casos amb la participació d'un professional extern, amb periodicitat bimensual i obert a tots els professionals i serveis interessats per tal de continuar la tasca d'aprenentatge dels professionals sobre la metodologia de treball en xarxa.

IV. GENERAR NOVES PROPOSTES D'ACTUACIÓ

- a.) Taller de pares d'adolescents: experiència grupal interserveis
b.) Realització d'un grup de discussió de pares d'adolescents.
c.) Millora de circuits de coordinació interserveis:
d.) Propostes de les disfuncions detectades: absentisme romanesos, etc
e.) Proposta de creació de nous serveis/equipaments (Centre de dia per a adolescents)

V. DIFUSIO DEL PROJECTE

- a.) Difusió interna del projecte
b.) Jornada sobre "La Infància al districte d'Horta-Guinardó" i Fòrum Interxarxes
c.) Fòrums científics (jornades, congressos, articles)

ANÀLISI DE LES INTERVENCIONS FAMILIARS -CASUÍSTICA:

Un cop designat – a proposta de tres serveis interventors- el grup familiar s'inicien trobades periòdiques dels professionals -equip del cas- amb la finalitat d'abordar interdisciplinàriament la intervenció.

Malgrat la valoració general del projecte continua sent positiva, considerem necessari, per la seva pròpia naturalesa, mantenir un esperit de millora i renovació permanent de tot allò que esdevé disfuncional.

El director general del Fòrum Sr. Jordi Oliveras parlava de "l'armari dels errors" tot referint-se al recull que ha anat fent l'organització de les seves experiències negatives i que no van poder evitar per manca de precedents en l'organització d'esdeveniments com el Fòrum. Aquest recull –ens deia en la presentació a Col·legis Professionals el passat dia 17/4- el traspasaran als seus successors per tal que no es repeteixin les mateixes errades.

Nosaltres després de l'experiència d'aquests quatre anys parlarem millor de "l'armari de les reflexions" i no tant d'errors.

Segur que també servirà per aquells que vulguin en un futur incorporar aquesta línia de treball en el seu quotidià.

EÉ en aquest sentit que volem destacar (4) quatre aspectes on es concentren les qüestions que els professionals considerem que s'haurien de millorar en el projecte:

Hi ha cert desequilibri en el nivell de participació de les zones.

Les raons són diverses:

- En alguns casos ja existeix coordinació, al marge del projecte, si bé en molts els EAP de salut no participen d'aquesta coordinació.
- A vegades hi ha hagut discrepàncies entre els serveis participants, sigui en el moment de la derivació i/o en el treball posterior. Aquestes experiències de dificultat han generat conductes d'inhibició respecte a la participació al projecte.
- Alguns professionals comenten la seva percepció que la participació al projecte suposa molt temps i paperassa amb relació als resultats obtinguts.
- També es destaca el coneixement insuficient que tenen alguns professionals sobre el propi projecte.

Problemes en la derivació dels casos.

Es constata que a vegades hi ha propostes que no arriben a formalitzar-se per diverses raons:

- ◆ Si algun professional i/o servei no està d'acord en la derivació al projecte, donada la necessitat de partir d'un consens total es desestima la seva incorporació.
- ◆ El servei i/o el referent no veu clara la proposta de derivació i pot viure el fet més com a imposició que no altra cosa.

Assignació i funcions del referent del cas.

En el disseny inicial del projecte el paper del referent apareix com a element clau del cas. Aquest havia d'assumir un nombrós conjunt de funcions com: ser el responsable de la convocatòria de les reunions de seguiment del cas. El fil conductor davant la família, globalitzador de les intervencions de l'equip, aglutinador de la informació, propiciador de temes de discussió, qui dissenya el pla de treball recollint i consensuant la informació i finalment qui omple els protocols del seguiment.

El resultat de l'experiència ha estat que si bé al principi la funció va estar coberta sense massa entrebancs, avançat el procés i amb alguns dels nous casos que s'han incorporat darrerament al projecte, es plantegen resistències per assumir-la. Per això aquesta, està en ple procés de revisió.

Realment aquesta figura mai ha estat el referent davant la família, li ha costat molt assumir el rol i la seva funció ha presentat excessiva dificultat per aglutinar i recollir la informació.

La documentació prevista al projecte (protocols) s'omple parcialment .

La necessitat de disposar d'una documentació comuna pretén afavorir el seguiment d'una metodologia que ajudi en la construcció del cas, en el seu anàlisi conjunt i també en el seu posterior seguiment.

Tanmateix és una eina important per les tasques d'avaluació global del projecte. La realitat actual, no obstant, és que aquesta documentació que inclou bàsicament (3) tres documents de cada cas (Full Derivació, Full Pla de Treball, Full Avaluació) no s'omple en tots els casos i això impedeix el compliment dels objectius proposats. Les raons són també diverses:

- Alguns professionals perceben aquesta tasca com a feixuga, excessiva, i sobreafegida a la que fan quotidianament.

- En alguns casos, i per les raons apuntades al punt anterior, no queda clar qui és el responsable, dins l'equip del cas, d'aquesta tasca.
- Apareix com un obstacle de tipus burocràtic.

PROPOSTES DE MILLORA

A partir d'aquestes dificultats observades proposem un seguit de mesures que creiem que poden permetre modificar les disfuncions actuals:

Sobre la participació al projecte del serveis i/o professionals DE LES ZONES

- Augmentar la informació del projecte sobretot en aquells serveis i/o professionals de més recent incorporació. Pel que fa als Equips de Salut i atenent la seva dispersió geogràfica, es proposa assignar un referent en cada servei per tal de facilitar la interlocució entre projecte i servei.
- Establir acords amb serveis que actualment no formen part del projecte, malgrat atenguin molts casos on intervenen serveis inclosos a l'Interxarxes.
- Potenciar els espais actuals de coordinació (p.e. Comissions socials a les escoles) per tal de no duplicar esforços.
- Tractar d'incorporar als casos ja atesos al projecte aquells professionals dels serveis intervinents, especialment els professionals de l' EAP de salut.
- Millora de la definició del rol de Referent del cas així com de la simplificació de la Documentació.
- Augmentar el suport dels membres del Comitè Tècnic als equips del cas.

Sobre la metodologia de derivació de casos.

- Establir una comunicació prèvia, per part del professional derivant de manera personalitzada –telefònicament o presencial– amb la resta de professionals abans de la proposta escrita.
- En cas de desacord amb la proposta de derivació, fer una comunicació al Coordinador i/o Comitè Tècnic per tal d'aclarir i poder debatre sobre els motius de desacord abans de la desestimació definitiva.

Sobre el Referent del cas.

Ens replantegem el nivell d'exigència demanat aquesta figura. Apostem en un futur per un professional de referència seguint potser criteris territorials i/o de disciplina base present en tots o quasi tots els casos. Amb funcions exclusivament d'aglutinador de la informació que el desenvolupament del cas generi, sense demanar cap més funció.

Això ens permetrà continuar estandaritzant la recollida per tal de poder avaluar les fites assolides a final de cada període, establint si escau correctors que actualitzin la intervenció. De cap manera podem permetre que aquesta funció influeixi negativament fins a provocar la inhibició de la participació dels professionals en el projecte.

Per tant :

- Redefinirem les seves funcions concretant-les en dues si s'escau:
encarregat de la convocatòria de les reunions de seguiment de l'equip del cas i de la tramitació de la documentació bàsica.
- tanmateix ens plantejarem l'assumpció, de manera provisional per l'any 2004, d'aquesta funció pel membre del Comitè Tècnic participant a l'equip del cas i/o quan no es doni aquest fet pel coordinador del projecte si així s'acorda per totes les parts.

Sobre la Documentació

Establir com a documentació bàsica per cada cas (1) un document síntesi tot assignant la tramitació d'aquesta documentació al referent del cas, que la recollirà en persona si és possible o telefònicament /electrònicament.

En l'esmentada línia presentem una nova fitxa resum que vol substituir les tres anteriors amb la idea de simplificar la feina i a la vegada seguir el principi tècnic que defensa "no cal que tothom ho sàpiga tot".

Per anar acabant només dir –com a desig personal– que cal anar aprofundint en la implicació de cadascú per tal d'arribar assolir com a pròpies les fites obtingudes en el treball quotidià de tots plegats, protegint-nos, però sobretot protegint el ciutadà de les nostres males pràctiques si aquestes es donen.

Agraïr a l'organització l'oportunitat de fer coincidir en unes Jornades, la veu de quatre pedagogs parlant dels professionals que construïm i acompanyem processos de canvi. Això vol dir certament que hi ha coses que estan canviant.

Josep M. Elias i Costa
Pedagog
EAIA Horta-Guinardó

Barcelona, maig de 2004

Info: jubiето@mail.bcn.es